

[Thestrup.]

Som man vil se, er ændringen meget lille, idet der i stedet for ordene „når dette er led i en godkendt bebyggelsesplan“ anvendes ordene „når dette er led i en af vedkommende kommunalbestyrelse og ministeren for Grønland godkendt bebyggelsesplan“.

Det, der gør os meget betænkelige, er de udtalelser, der er i bemærkningerne til lovforslaget om, hvad nr. 11 skal bruges til. Der står følgende:

„Nr. 11, der tillader ekspropriation til opnåelse af tilfredsstillende bebyggelsesforhold og hensigtsmæssig udnyttelse af arealer, skal give hjemmel til at ekspropriere blandt andet boliger til boligbyggeri, uanset om byggeriet skal udføres af det offentlige eller af private, og uanset om den ejendom, der eksproprieres, er en god eller dårlig bolig, og om den er isoleret beliggende eller placeret i et allerede udbygget kvarter.“

Jeg kan ikke sige andet, end at det forekommer mig urimeligt, at vi skal gennemføre en så vidtgående ekspropriationsbestemmelse, som vi ikke har noget tilsvarende til i Danmark. Jeg vil gerne her henviser til det værk, der på dette område vel er det sidste: professor v. Eybens og professor Thøger Nielsens bog: „Fast ejendoms regulering og beskatning“, hvori der på pag. 159 f. f. redegøres for, at byplanlovens § 12 ikke giver nogen adgang til en ekspropriation af denne art. Det udtales udtrykkelig på side 116: det antages ikke, at byplanlovens § 12 indeholder hjemmel til ekspropriation til almindelig fremskaffelse af byggegrunde; for at kommunerne af byplanmæssige hensyn og for at sikre rimelige grundpriser kan være grundselgere.

Det forekommer mig, at det vil være urimeligt at indføre en sådan bestemmelse på Grønland. Jeg kan ikke se andet, end at det netop på Grønland vil komme til at virke særlig hårdt, hvor forholdet jo meget ofte vil være det, at der over for en mand, der sidder i sin egen bolig, og som måske ikke er særlig god til at tale for sine egne forhold, kommer til at stå en kommunalbestyrelse, kommer til at stå den offentlige administration. Det forekommer mig, at man herved kommer ind i et forhold, hvor det meget let får karakteren af, at man fra offentlig side tager alt for lidt hensyn til det enkelte private menneske.

Det er begrundelsen for, at vi ikke har gennemført det her i landet, og jeg kan ikke se rettere, end at vi heller ikke bør gennemføre det på Grønland. Det er utvivlsomt kun i ganske få tilfælde, at en mand vil sætte sig imod, når der bliver tilbudt ham en rimelig pris, at afstå sin ejendom, og i de enkelttilfælde kan jeg ikke se rettere, end at man måtte kunne forhandle sig til rette. Jeg kan ikke se det rimelige i her at gennemføre en tvangsbestemmelse som den foreslåede.

Jeg foreslår derfor, at man stemmer for det af os stillede ændringsforslag og undlader at stemme ved afstemningen over ministerens ændringsforslag under nr. 2.

Holger Hansen: Med dette lovforslag gives der, som det er sagt, et redskab i Grønlands udvikling, som efter venstres opfattelse er nødvendigt — også lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 11, som det ærede medlem hr. Thestrup her beskæftigede sig med, og som jeg også godt vil gøre nogle bemærkninger til.

Venstre kan anbefale det af ministeren for Grønland stillede ændringsforslag, hvorefter en sådan ekspropriation ifølge nr. 11 også kan ske, når dette er et led i en af vedkommende kommunalbestyrelse og ministeren for Grønland godkendt bebyggelsesplan. Jeg har altså den modsatte opfattelse af hr. Thestrups. Jeg mener, at der i ændringsforslaget er en væsensforskel fra den tekst, der stod i lovforslagets oprindelige udformning. Ændringen, som jeg finder meget væsentlig, er den, at der nu placeres et konkret ansvar hos ministeren for Grønland i hvert enkelt tilfælde, og det finder jeg rigtigt, idet vi jo i Grønland ikke har nogen byggelov og ikke har nogen egentlig byplanlovgivning. Vi er altså i den situation, at der er lidt tvivl i disse sager; og derfor mener jeg, det er rigtigt, at der i lovforslaget gives konkret og bestemt adresse på, hvilke offentlige myndigheder der i disse tilfælde har dels den udfarende kraft — det er kommunalbestyrelsen — dels den endelige godkendelse, og den ligger hos ministeren. Jeg er altså tilfreds med dette. Jeg har lidt svært ved at forstå, at hr. Thestrup tør indtage det standpunkt, han gør, over for et land som Grønland, der har en ganske anderledes geografi end Danmarks; og hvor vi ved, at byudvikling adskillige steder er noget over-